

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznánila (inserte) prejema uravníštvo in ekspedícija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopísal se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredníštvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoludne.

Štev. 8.

V Ljubljani, v sredo 11. januarija 1893.

Letnik XXI.

Meje cerkvene pokorščine.

Včerasj nam pod goreujim naslovom „Narod“ iz „Deutsches Volksblatt“-a prevaja nekaj stavkov, v katerih ta list polemizuje proti „Vaterland“-u. „Narod“ z nekaterimi trditvami skuša braniti svoje sovraštvó do škofa, katero je tudi vodilna misel včerašnjemu članku.

Če bo hotel iz „Deutsches Volksblatt“-a polemizovati proti nam, bo imel priložnosti še obilo; škoda je namreč, da ta list, ki ima mnogo dobrih načel, v resnici ni glasilo dunajskih združenih kristijanov; škoda, da je s svojimi spisi nad in pod črto le prečesto zagrešil proti krščanskim načelom. „Krščansk“ pač ni že zaradi tega, ker je tako sovražen vsemu, kar je slovanskega!!

To, gospóda pri „Narodu“, to so kalni viril! Da mu pa tudi mi s citatom odgovorimo, bodi tukaj nekaj besedij govora dr. Pattai-a, ki ga je govoril v sredo, dné 4. januarija, v katoliško-političnem društvu v Leopoldovem. Ta mož je lajik in je v resnici jeden iz mej vodij združenih kristijanov. Govori prav o isti stvari, kakor v omenjenem članku „Deutsches Volksblatt“, in celó navaja iz „N. Fr. Pr.“ poročilo o novoletnem poklonu ljubljanske duhovščine pri prevz. knezškofu. In dalje pravi:

„Kako čudovito! Ali nismo več desetletij slišali v ravno tistem listu, da se cerkev nima brigati za politiko, da njeno kraljestvo ni tega sveta. Zahtevali so od nje, naj se zvezanih rôk liberalizmu prepusti, dasi je liberalna poktika imela namen, izpodbiti tla in uničiti značaj njenih ustanov.“

Sedaj pa z vidno zadovoljnostjo priobčujuje izjave, v katerih sami s silo hočejo zaslediti zahtevo za brezpogojno politično pokorščino. (To dela tudi „Narod“.) Taki člankarji so popolnoma nesposobni, da bi spoznali, kaj je krščanska pokorščina. Ločiti ne znajo mej pokorščino in brezvoljnim hlapčevstvom, kakor tudi v svoji smeri niso nikdar znali

ločiti mej svobodo in predrznostjo. Mej nimim hlapčevstvom in brezmejno razposajenostjo je še nekaj v sredi, namreč — poštena zvestoba; tega ne umevajo. Nimajo smisla za tisto krščansko pokorščino, ki spaja spoštovanje in pošteno udanost z odkritosrčnostjo poštenega prepričanja.“

Pattai govori tako, kot bi do dobra poznal naš „Narod“. — „Odkritosrčnosti poštenega prepričanja“ ne pozna „Narod“; on pozna le sovraštvó — do svojega škofa in temu sovraštvu daje ob vsaki priliki duška. In najgorje je, da je vse, kar trdi o svojem škofu, podtakneno in neresnično!

Vedno in vedno „Narod“ svojega škofa opisuje, da ni prijatelj slovenskega naroda, da ga še nikoli ni ljubil, črni ga neprestano pred svojimi čitatelji kot sovražnika Slovencev in vendar ne navaja za to nobenih dokazov. Tu torej ni govorjenja o „mejah cerkvene pokorščine“ ter je govor le o poštenosti, katero smo dolžni vsakomur, tudi najresnejšemu in najbolj zaničevanemu nasproti, da namreč govorimo o njem resnice. Brez ozira na „meje cerkvene pokorščine“ bi vsaj to od „Naroda“ smeli zahtevati tudi za škofa. In takemu krivičnemu ravnanju naših nasprotnikov velja v prvi vrsti naš odpor, katerega svet imenuje prepír!

Nikari se torej sklincevati na meje cerkvene pokorščine, dokler niti meje natorne dostojnosti ne veljajo — ničesar!

Nemško-konservativno časopisje na Koroškem.

Iz Celovca, dné 8. jan.

Ob kratkem ste v svojem cenjenem listu že omenili, da je z novim letom nehale izhajati glavno glasilo koroških takozvanih „nemško-konservativcev“, „Kärntner Volksblatt“. Preznačilno je za koroške razmere, da se niti jedini ta nemško-konservativni list (tednik) ni mogel vzdržati! A vzroke temu mo-

ramo iskati v nedelavnosti in zločnosti naše nemško-konservativne stranke, če sploh na Koroškem smemo govoriti o nemško-konservativni stranki.

Pa o tej „konservativni“ stranki zlasti o njenem razmerju do koroških Slovencev govorili smo v tem listu pred letom dnij obširneje*), zato se nam zdi odveč ponavljati že znane stvari. Ogle dati si pa moramo malo natančneje „slovo“, s katerim se je „Kärntner Volksblatt“ s političnega poprišča poslavljaj.

V štev. 52. IX. letnika od 29. decembra 1892 ponatisnil je „Volksblatt“ pismo kardinala Schönborna na izdatelja dunajskega „Vaterland“-a in poročal, da bode „Vaterland“ odslej izhajal dvakrat na dan. Temu članku je dodal ob koncu nekako sramežljivo novico, da neha „Kärntner Volksblatt“ izhajati, ter poudarjal, da je to „ein politisches Ereignis“. No, tako — hudo pa le ni! To nam kaže že to, da „K. V.“ tukajšnjim liberalcem prav nič ni bodel v oči, in da se le-ti prav malo veselé njegove — smrti! Ne more biti drugače, saj je i „K. V.“ delal z o p e r Slovence in se v tem mnogokrat bore malo razločeval od „Fr. St.“ — è tutti quanti!

Dalje poudarja bivši vrednik baron Mandorff, da je bil i „K. V.“ neki „program“, za kateri pa še ni prišla ura! — Tudi to treba nekoliko popraviti. Baš zato, ker ta list ni imel programa ter je cincal nedločno od jedne strani na drugo, zgubil je izpod sebe tla! Z nepogojnim in radoslužnim servilizmom (!) do posameznih oseb se pa ne koristi niti stranki, niti dobri stvari v obče! „Sapientisati!“

Dalje piše „K. V.“ doslovno: „Es haben sich in den letzten Jahren Umwandlungen vollzogen, welche nicht ohne Rückwirkung bleiben konnten; es hat die nationale Idee (!) nicht im Gegensatz, wohl aber als eine selbständige Bestrebung sich auch in Kärnten emporgearbeitet. Und das „K. Volksblatt“, welches an dem Programm der alten

*) Glej „Slovenec“ XX. I. štev. 41., 43., 44., 213. in 214. Pis.

LISTEK

Gozdarjev sin.

(Povest iz domačega življenja. — Spisal F. S. F.)

(Dalje.)

„Ni tako ne, Janez! Gosposka nam prepoveduje, in moramo jo ubogati. Če hočeš sam sebi prav, poslušaj me in pusti Poc Hanzo. Ta te bo zapeljal, da boš vse življenje nesrečen. Koliko je bilo že postreljenih in pobitih zaradi lova!“

„Beži, beži, ženska strahopetnost! Ko bi bili vsi možaki taki, kakor ste ve, potem nas tista hudirjeva gosposka s svojimi beriči ogloda do kosti! Kaj meniš, človek se ne sme kar tako dati v kozji rog goniti. He, dosti jelenov bodeva še pobila s Hanzo, in vsi lovci me ne zalezejo. Saj sem samo zato gori prišel, ker sem slišal, da je tu dosti divjačine. Se vé, ker ste vsi Štajerci za nič, razven Poc Hanzo. Zvedeli boste, kaj kranjski Janez zna! Zdaj pa pojdi in prinesi nasušilno rjuho! Grem na seno spat. Surga je pijan kot dež. S tako veho ni nikamor, da bi se hodilo v gozd.“

„Saj v veži visi ena, pa jo vzemi. — Janez! Se enkrat te prosim, ubogaj me, če hočeš sebi

prav, sicer se boš še kedaj z žalostjo spominjal mojih besedij — in —“

„E, brrr — babje klepetanje,“ hitel je Janez. Budila se mu je svarilna vest in zajedno je občutil, da imajo besede dekletove posebno moč do njega. In bil je vroč boj v sreč, v katerem je pa zmagała strast, da je žaljivo odgovoril skrbni svarilki.

„Kako ti gre jezik nocoj! Kje si se naučila? Še za gospoda bi bila dobra. Lej, lej, vsak bi me rad učil in svaril, posebno pa ženske. Misliš sem, da so samo naša mati tako sitni, ker so že stari, pa ste mlade prav take!“

Rezika ga ni dalje poslušala. Zalostno se je zasukala in šla v kuhinjo pomivat posodo. Ko bi bil kdo šel za njo, opazil bi bil, kako si je otrnila skrivaj solzo s predpasnikom ter vzdihnila:

„Ima ga že v mreži hudobni Hanzo, pritepeni. Ne bode nehal, da ga izvodi popolnoma od dela, da se revež ne bo smel pokazati med ljudi.“

Sočutno srce je imela. Zakaj poznala je dobro usodo tatinskih lovcev. A smilil se ji pa še nikdo ni tako, kakor uprav ta Janez. A sama ni vedela zakaj.

Kmalu potem je priklovratil Janez iz hiše. Tudi njemu se je nekoliko poznala obilna pijača;

večkrat se je celó opotekel po veži. Vzel je rjuho ter že prijel za kljuko vežnih vrat. — A na enkrat se obrne, kakor bi mu šinila posebna misel v glavo, in stopi tja pred kuhinjska vrata ter vošči Reziki lahko noč in „pa nikar ne bodi huda!“ — Morda se je kesal, da jo je razžalil. Pa je šel spat.

IV.

Pri gozdarjevih je bilo vse tibo, kar je Janez odšel. Čeprav je popred rad zapuščal dom ter se plazil po planinah, vrnil se je vendar vselej kmalu domov. A sedaj ga ni bilo. Mati je pogosto jemala sina v misel in smilil se ji je jedinec, da se mora potikati po svetu, ko bi vendar lahko drugače bilo. Vse priglavice, vse ostre besede sinova in njegova trma, vse je bilo pozabljeno. Niti misliti ni mogla na napake svojega sina. Preveč ga je ljubila, pre-dobra mati mu je bila.

Poleg teh težav je mučila skrbno materino srce bridka skrb: kaj bo z njegovo dušo? Saj je vedela, da se kot skrivavec ne sme prikazati med ljudi, torej ne more nikakor v cerkev. Na tihem je molila za sina, in marsikatera solza se je skrivaj prikradla iz očesa ter porosila velo materino lice.

Ko je sedela zimske večeri pri kolovratu, ter je mož ležal pri peči, govorila je tako rada o Ja

Rechtspartei festhielt (?), genügte diesen Kreisen nicht mehr. Auch manchen Deutschen (sic!) war das Blatt nicht ganz nach dem Sinn, es war ihnen nicht scharf genug. Und so ist es besser, es hört auf!" (Sic!)

Da je bivši plemeniti vrednik porabil še to zadnjo mu dano priložnost, da se je po svojem zaletel v Slovence, nas pač ni presenetilo! Saj smo že zdavna vedeli, pri čem da smo z „Volksblattem“, in zato so tudi slovenski duhovniki popustili ta list. Ni jim hotelo v glavo, da bi z dragim denarjem podpirali časnika, ki s polovičarstvom svojim služi le osebam nam Slovincem nasprotnim ter se ob vsaki priložnosti zaletava v slovensko „narodno idejo“.

Saj nam „program“ pokojnega „K. V.“ znači do dobrega sledeči slučaj: V št. 50. od 15. dec. t. l. objavil je „K. V.“ znani interpelaciji gg. drž. poslancev Šukljeja in Robiča o koroških razmerah, a nadomestil je ves odstavek tikajoči se g. dež. predsednika koroškega (sic!) s — pikami! Komentara k temu ni treba pisati, a vprašamo, bi le bilo res „pametno“, da Slovenci list, ki tako „vestno“ poroča o njih, še podpirali? Quod absit!

Nedavno smo govorili z vnetim nemškim duhovnikom, ki je globoko obžaloval, da se „nemško-konservativna stranka“ na Koroškem prav nič ne gane, ki je pa tudi poudarjal: da je nemogoče, da bi hodili Nemci s Slovenci! Utemeljeval je to svojo sodbo s tem, da je nemško ljudstvo tako nahujskano zoper Slovence, da ni misliti, da bi hotelo pripoznati i nam — pravico do obstanka! Lažnjivi nemško-liberalni listi, ki v jednomer hujskajo na najpodlejši in uprav nesramen način zoper Slovence, dosigli so po tem takem že svoj smoter! Res žalostno je pa, če liberalne liste podpira še takozvan „konservativen“ list, kakor je dosledno delal „K. Volksblatt“ nemilega spomina!

In po vsem tem pride „K. V.“ in očita Slovincem, da ga niso podpirali! Pač — čudna logika to!

Govorilo se je, da bo odslej „Kärntner Landbote“, ki je prej izhajal poleg „Volksblatta“ dvakrat na mesec, izhajal trikrat! Tako je poročal tudi „Slovenec“. — A sodilo se je preoptimistično! Menda radi pomanjkanja naročnikov izhaja „Kärnt. Landbote“ tudi zanaprej le dvakrat na mesec v isti obliki, kakor „Domoljub“. Kedaj se bodo razmere koroških nemških konservativcev zboljšale, vé sam Bog. A da hoče ta stranka priti do veljave, treba ji začeti delati in odločno stopati na plan za svoje težnje, kar je pa doslej prav dosledno zanemarjala! Da se z vztrajnim delom vkljub neugodnim razmeram vendar-le marsikaj dá doseči, pričajo nam vpehi slovensko-katoliške stranke, priča nam nje glasilo „Mir“!

Kje se ponareja?

S Primorja, dne 6. januarja.

Ne ustrašite se, gospod vrednik! zopet nekaj proti „Edinosti“. O isti stvari bi ne odgovarjal več. A v „Edinosti“ št. 105 leta 1892 je prav nefalifikovano tiskano črno na — sivem: „... Pozivljemo („nepoboljšljivega ligo + 1) da ... (zopet) ... pozivljemo ga, da naj nam dokaže ... (v tretje!) spe-

nezu. Celo očitati je hotela Klemenu, da bi ga bil lahko doma obdržal in mu ubranil, da ne bi šel na tuje.

Toda Klemen ni bil nič kaj zadovoljen z njenimi pritožbami. Če prav ga je morda samega malo skrbelo, skušal je vendar ženo utolažiti, češ, saj ni tako kakor meniš. Saj so drugod tudi pošteni ljudje. Za fanta je pa le dobro, da pogleda malo po svetu. Bode vsaj kaj izkusil ter se izpametoval.

Tako je potekla dolgočasna zima naši zakonski dvojici.

A ni bilo še dovolj, da sta pogrešala sina. Prišle so še druge šibe nad Gozdarjeve.

Leto 48. je bilo kaj nemirno za Avstrijo.

Upori in rovanje proti prestolu se je pričelo na vseh krsjih. Posebno so se skušali iznebiti pokorščine do Habsburžanov Italijani v Piemontu. Izpolnilo se je torej, kar je napovedoval Sarga Doseljanom, da bode vojska zoper Laha. In res so kmalu vedeli prebivalci tihe zagorske vasice, da je na „Piemontezarskem rebelizem.“

(Dalje sledi.)

očajno ga brezuslovno pozivljemo, da odgovori... (kajti) mi nesmo otroci.“

Torej vidite, gospod vrednik, oni niso otroci — morda so — hajduci, katere nam je ljuba „Edinost“ oznanila z izbranim si harambašo — kajti — včeraj je bil „Vidov danak“ za Primorsko. (Tako je „Edinost“ imenovala dan, ko je imela iziti 1. številka „Primorskega lista“.) Gospod vrednik, nad mano visi — kakor vidite — „kolac i konopac“. A to ni šala. Vi ste me izvabili na „mejdau junaški“ — in da bi mi sedaj ne dovolili... Ne!

Spominjajo se morda cenjeni čitatelji mojih člankov proti „Edinosti“. Evo! Nekaj stavek „Edinosti“ o njih:

Pokloni „Edinosti“, ki imajo peljati bajé k edinosti in slogi!

„Ni-li med nami, ali teh, katerim se meša pamet, ali pa teh, kateri računijo na zmešano pamet drugih.“ (Edinost št. 101)

„Edinost“ je pisala, da renegatstvo ni greh. Torej komu se meša in kdo računi na zmešano pamet? Slovensko katoliško ljudstvo že vé!

„Vi latinizatorji ste slovenski narod izdajali.“ („Edinost“ št. 105.)

Izdajaš in raznaroduješ ga ti, „Edinost“! Ti praviš, da renegatstvo ni greh. Kar ni greh, je dovoljeno. Torej po tvoji protiverski teoriji smejo Slovenci odpadati, in to bodo, ako bodo tebi verovali, tem raje storili, ker slovenske renegate čaka dostikrat v nasprotnem taboru — gmoten dobiček. Ti podpiraš odpadništvo. „Edinost“, ako si poštena, ven s citati, ven z dejanji, katere pričajo, da smo mi kedaj latinizovali!

„Naš ligist ne zna ločiti zadač cerkve in narodnosti.“

Zato pa jih ti, „Edinost“, prav razkolno ločiš, pisoc: „Z verskimi resnicami kot takimi (in te so bistvo cerkve) pa (cerkev) ne more braniti specijalnih nevarnosti“ (št. 92).

„Edinost“ ima prav, take ločitve mi ne poznamo.

„Edinost“ pravi: „Mikalo nas je, ravno ob tej priliki narodu v pouk poučiti našega nasprotnika Liga + 1 ... o vzajemnosti zadač cerkve in narodnosti“ (št. 105).

Ista „Edinost“ je pa pisala v št. 92: „Kdor bi trdil, kakor dopisnik „Slovenčev“, da je obstanek kakega naroda zavisen od vere ali cerkve, bi imenu vere in cerkve ne koristil, pač pa škodoval, ker bi razglašal nekaj, kar se ne slaga ne z zgodovinskimi dejstvi, ne z notranjo nalogo vere ali cerkve“ (št. 92).

Zopet: „Iz tega sledi, da se jim je boriti (zopadnim Slovanom, bolj ali manj nezavisno od cerkve posebe s posebnim orožjem na svojo narodnost“ (št. 93).

Ista „Edinost“ nas hoče poučiti po takem pisarjenju tudi o vzajemnosti (!) zadač cerkve in narodnosti? „Edinost“, komu se meša? Ljudje, ki se postavijo na glavo, mislijo, da je vesoljni svet narobe, a faktično so — sami!

Drugo poleno: „Ljudje, kakršni je naš ligist, ki razglašajo narodnost za paganstvo...“ (št. 105). Citate, „Edinost“! Narodnost je tebi paganska, tebi, ker trdiš, da nema narodnost, kakor zgoraj citavano, z vero ničesar opraviti. Kdor pa z vero nema in ne sme imeti ničesar opraviti, tisti je — nevernik.

Zopet: „Iz njegove (Liga + 1) nevednosti... prihajajo neosnovana očitavanja, prihajajo tudi Donquixotski boji proti nam in drugim narodnim bojevnikom na Slovenskem“ (št. 105).

„Edinost“! Kakor smo s citati dokazali, žalibog nisi pokazala, da si manj nevedna od mene. Žalibog res, kajti mi Slovenci potrebujemo prav krvavo znanstveno izobraženih mož, mož, ki imajo v glavi več vednosti in manj napuha!

„Edinost“ me pozivlja, da naj prekličem svoje „falzikovanje“. „Edinost“ je pisala: „O Slovanih bi torej niti ne veljala trditev „Slovenčevega“ dopisnika, kakor bi bilo treba še le krščanske vere ali cerkve, da bi živali narodi moralno“ (št. 92).

A mi smo to citovali: „O Slovanih niti ne velja...“ spustili smo besedici „bi“. Zato smo mi „falzikatorji“, kakor nas ljuba „Edinost“ na nebrojnih mestih imenuje. „Edinost“! Ti si rabila pogojivni naklon, t. j., izrazila si svojo „beschai-

dene Behauptung“. Skromna trditev pa se rabi dostikrat kot — najodločniša trditev. V tem smislu smo jo brez krivice vzeli, tem bolj, ker je ono mesto ironično in ker vsi dotični članki „Edinosti“ imajo namen, narodnost kot neodvisno dokazati od verskih resnic kot takih, t. j. od bistva cerkve.

Sedaj pa, ko smo mi storili svojo dolžnost, pozivljamo tudi mi „Edinost“, da prekličé glavno falsifikacijo svojo Kristusovega nauka, namreč: da po katoliškem nauku renegatstvo ni greh.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. januarja.

Nova večina, to je glavno vprašanje v naši notranji politiki. Grof Taaffe povabil je zopet levičarje, ko je poprej se posvetoval z Javorskim in Hohenwartom. Naznanil jim je, kaj da zahtevajo konservativci in Poljaki. Pogajanja o novi večini se pa nikakor ne vrše prav gladko, kar je vidno iz tega, da vladni listi posebno levico opominjajo, da naj ne dela prevelikih težav. Iz tega sklepamo, da levičarji česa zahtevajo, v kar konservativci in Poljaki privoliti ne hoté. Vladni listi tega naravnost ne povedó in svoj poziv na levico opravičujejo s tem, da so Hohenwartov klub in Poljaki dosedaj zvesto podpirali grofa Taaffeja, jin je torej tudi sedaj pričakovati, da ga bodo, za levičarje se pa za gotovo ne vé.

Za koalicijsko ministerstvo hoče veljati sedanja vlada. Zaradi tega pa tudi pri pogajanjih z raznimi strankami niso vedno jedni in isti ministri. Povabijo se vselej tisti, kateri so po svojem političnem prepričanju najbližji stranki, s katero se vrše pogajanja. Ministerski predsednik nobenemu ministru, bodisi kateregakoli političnega prepričanja, ne daje nobene prednosti. Iz tega, on misli, bodo vse stranke spoznale, da so mu jednako ljube, in tako jih bode najložje pridobiti za vladni program.

Češki veleposestniki tudi vstopijo v novo večino, ali liberalcem to ni nič prav po volji. Levičarski listi izrekajo svoje začudenje, da se vsprejmejo v novo večino možje, ki se poganjajo za češko državno pravo in sedanje ustave niti priznati ne marajo. Vladni listi pa liberalce tolažijo s tem, da češki veleposestniki pusté dosedanje težnje, ko vstopijo v novo večino. To je pa pač le tako razumeti, dokler se bode državni zbor bavil le bolj z gospodarskimi vprašanji, v kateri namen se osnuje nova večina. Ko pa zopet pridejo politična vprašanja na vrsto, bodo češki veleposestniki gotovo branili dosedanje stališče. Da bi kak knez Schwarzenberg se za zmirom odrekel težnju po obnovljenju češkega državnega prava, si niti misliti ne moremo. Da veleposestniki vstopijo v novo večino, to bode gotovo dalo povod, da jih bodo Mladočehi napali po svojih listih. Mladočeški napadi pa veleposestnikom tako malo škodujejo, kakor lanski sneg, in se zaradi tega zanje niti ne zmenijo.

Mladočeht so precéj potrti in nevoljni, da se pri pogajanjih ob osnovi nove večine ne jemljó prav nič v poštev. To svoje nevolje je dobro pokazal Mladočeh Herold v nedeljo na nekem shodu v Olomucu. Priporočal je, da vsi Čehi delajo le na to, da se zmešnjave v Avstriji le množé. Dokler se jim ne dovoli češko državno pravo, ne smejo ničesa storiti za utrjenje razmer v Avstriji. Sevéda, pri tem ni povedal, da jih tudi nobeden ne vabi, da bi sodelovali. Grof Taaffe upa brez njih sestaviti novo večino. Ko bi to drugače ne šlo, bode pa razpustil državni zbor rajši, kakor bi pa apeloval na Mladočehe. S svojim postopanjem so pritrali tako daleč, da se nanje nikdo več ne ozira, prav tako, kakor bi češki narod ne imel svojih zastopnikov na Dunaju.

Nemška nestrpnost kaže se v Brnu pa baš sedaj, ko se na Dunaju vrše pogajanja o novi večini. V Brnu prosijo Čehi, da se napravijo po ulicah tudi češki napisi ulic, ker biva v mestu mnogo Čehov in je tudi vsa okolica češka. Nemški mestni zbor pa noče o tem ničesa slišati, ker hoče bajé varovati nemški značaj bruskega mesta. Ker na prošnjo, ki so jo vložili na mestni zbor, ne dobé nobenega odgovora, obrnili so se, sklicujoč se na 19. član temeljnih zakonov, do namestništva, da mestnemu zboru zaukaže, da napravi češke napise

(Dalje v prilogi.)

ulice. Ker je vlada v Ljubljani se izrekla za dvojezične napise, pač ne bode mogla v Brnu temu oporekati. Ustavljanje češkim napisom v Brnu ne more vsbujati Slovanom zaupanja v novo večino, v kateri bodo levičarji imeli veliko besedo. Če v tako neznanstvih stvaréh Nemei Slovanom ne privoščijo enakopravnosti, kaj hočemo še v drugih ozirih pričakovati od njih. Pač v lepi luči se tukej kaže nemški liberalizem, ki drugim narodom trohice pravice ne privoščijo. Krivica je tem večja, ker je Brno glavno mesto dežele, v kateri so tri četrtine prebivalstva slovanske.

Mej *Rusini* v Galiciji se močno razširja liberalizem, kakor drugod po Avstriji. Metropolit Sembratovič je v okrožnici do svoje duhovščine prepovedal razširjenje nekaterih liberalnih listov. Vredništvo teh listov je pa zaradi te okrožnice vložilo proti metropolitu tožbo zaradi razžaljenja časti, ali sevéda ne bode ničesa opravilo.

Panamska afera bode še dolgo vznemirjala vse kroge na Francoskem. Vedno v širše kroge sega ta škandal. Mej podkupljenimi imenuje se sedaj tudi francoski veleposlanik v Berlinu Herbert, ki je bil poprej ravnatelj vnanjega urada in jako pospeševal panamsko posojilo. Dobil je bil 80.000 frankov. V ministerstvu so zaradi panamske afere nastali prepiri, ki so privedli do ostavke. Nekateri ministri so očitali pravosodnemu ministru Bourgeoisu, da preganja le oportuniste, radikalec pa prizanaša. Le tako je mogoče, da Clemenceau-a še neso zaprli, če tudi že vrabci čivkajo po strehah, da ni čist v tej stvari.

Republika je v nevarnosti, tako vzdihuje vladni „Temps“, kateri je še nedavno zatrjeval, da je monarhizem za zmirom mrtev na Francoskem. Tudi drugi republikanski listi priznavajo, da niti general Boulanger ni bil republikanec tako nevaren, kakor je pa panamski škandal. Da so francoski monarhisti jedini, in da ima kateri pretendentov kaj popularnosti, pa bi sedaj prav z lahkoto naredili konec republikli. Vlada bi se še sama ustavljati ne upala.

Anarhisti dobivajo vedno večji pogum. Po vojašnicah razširjajo oklice, da naj vojaki popusté ideje domovine in vojaške časti in se zberó okrog rudeče zastave. Vlada ima tak strah pred socijalisti in anarhisti, da je na dan snidenja zboradé proglašila nekako obsedno stanje. V Parizu so bili včeraj ravno tako vojaki pripravljeni, kakor v noči pred izvolitvijo Carnota predsednikom republike, ko se je mislilo, da Boulanger poskusi državni prevrat. Vse nade je vlada stavila jedino v generala Saussiera, kateri je s svojo odločnostjo preprečil Boulangerjeve namene in je tudi sedaj z vojaško silo vzdrževal red.

Dva katekizma je prepovedala vlada, kar je vzbudilo občno presenečenje. Pri družih razmerah bi se temu nikdo ne čudil, ker francoske vlade se rade mešajo v take stvari, ali sedaj ko panamska afera napravlja vladi toliko skrbi, bi pa tega ne bili pričakovali. Našla je v njih, da nasprotujeta državnim zakonom, ker obsojata civilni zakon in pa ločitev zakonov. Učni minister Dupuy bode sedaj pač lahko mirno spal, ker je od Francije odvrnil tako nevarnost, kakor sta ta katekizma.

Socijalne stvari.

Proračun mesta Zagreba in investicije. Iz Zagreba se nam piše: Proračun mesta Zagreba za l. 1893 je odobrilo mestno zastopstvo z 22 glasovi večine, ker je opozicija glasovala proti odobrenju. Prvi govornik opozicije se je izjavil, da on glasuje proti proračunu zaradi tega, ker mora mestna občina preveč trošiti za urade, ki opravljajo službo prenesenega delokroga. Tako mora Zagreb trošiti za redarstvene zadeve celih 118.000 gld., dočim po trditvi govornikovi mnogo večja Praga le 80.000 gl. Tudi dunajsko zastopstvo se dogovarja z vlado, da deli stroške z mestom, ker jih ono samo ne more zmagovati, in da ono ni dolžno za državo samo brezplačno opravljati službo. Prvi mestni svetovalec je govorniku dokazoval, da mesto Zagreb troši za pravo redarstvo le okoli 40.000 gld., vsa ostala svota pod tem naslovom uverščena pa se porabi za čiščenje in vrejevanje ulic. Tudi zastopnik Crnković se oglasi ter dokazuje, da pri nas morejo mesta opravljati posle prenesenega delokroga, ker pobira mestna občina za-se vžitninski davek, dočim je v

Avstriji to državna vžitnina. Trditve Crnkovičeva pa bi se mogla odobriti le tedaj, ko bi se pri nas postava o točarini odpravila. D kler niso naši drž. poslanci na ogerskem zboru za to postavo glasovali, je na Hrvatskem zares vsa vžitnina pripadala mestnim in drugim občinam. Te dohodke so si Hrvati pri sklepanju glasov te nagodbe leta 1868 pridržali. Ali Madjari niso dali miru ter so pred petimi leti postavili iz te nagodbe tako zasukali, da zdaj od teh dohodkov dobiva tudi država svoj del, in ravno sedanja saborska večina (vsaj večidel sedanjih poslancev, ker so bile med tem nove volitve) je za to spremembo glasovala, kar jej pa ni bilo potrebno, saj je Hrvatsko branila nagodba sama. Zdaj tudi pri nas država pobira svoj del od vžitnine, in najboljši dokaz, kako škodljiva je bila ta postava za nas je ravno to, da so se dohodki naših občin za polovico zmanjšali, pa se morajo zdaj priklade na davek nakladati. To naj bi bil premislil branitelj današnjega sistema glasoviti (?) govornik. Ker je opozicija zahtevala po predlogu zastopnika Folnegovića od sedanjega župana, da se izjavi on v tem pogledu, če misli namreč zavzeti se pri sedajni vladi, da bi se stroški za posle prenesenega delokroga zmanjšali, župan pa tega ni hotel storiti, glasovala je opozicija proti proračunu.

Najvažnejše delo, katero misli zdaj začeti mestna uprava, je kanalizacija. Vsa ta stvar bi se bila skoraj zopet izjalovila in pisalo se je že po časopisih opozicijskih, pa ne brez temelja, da ban ne misli potrditi vse osnove za kanalizacijo. Vendar pa so se pri vladi premislili, kajti na tak način bi bila sedanja večina mestnega zastopstva razžaljena, pa tudi ono mestjanstvo, ki je glasovalo za vladne zastopnike. Ban je dovolil, da se prične prihodnjo spomlad s tem poslom, ki je za mesto Zagreb životno vprašanje. Najpoprej se bode izvel glavni odvod nasproti Savi in za to delo je že razpisan natečaj. Delalo pa se bode več let in da se pokrijejo stroški, bode moralo mesto vzeti zopet lepo svoto na posodo. Za take investicije se mora denar posojevati, ali pri nas je to zlo, da ogerska država ne dá pri tem nobenega olajšanja, kakor to delajo druge vlade. Koliko sitnosti je imelo mesto pri dogovarjanju za prvo veliko posojilo. In gotovo ne bode nič boljše tudi zdaj, čeravno je mestno zastopstvo madjaronsko. Banke, ki bodo mestu posodile svoj denar, bodo se hotele okoristiti in to tem bolj, ker pojde ta denar na Hrvatsko, v ono deželo, katero ne smatrajo naši nasprotniki nikdar dosti izmoljeno. To dokazujejo naši zavezniki pri vsaki priliki, pa bodo tudi pri tej pokazali, kajti posojilo se ne bode smelo drugej vzeti, nego pri ogerskih bankah, ki si bodo tudi po svoji volji račun delale na škodo mestnega prebivalstva zagrebškega.

Premoga nemškega se mnogo zvozi tudi v Avstriji. Na Dunaju nekateri rabijo premog samo iz Nemčije. Lahki, ki nimajo doma skoraj nič premoga, so ga dosedaj tudi z večine kupovali na Nemškem. Pomorsko ministerstvo pa je zadnji čas odpovedalo Nemcem in jelo kupovati angleški premog, ki je precej bolji in zraven ni dražji, nego nemški.

Levejeve puške so še vedno na dnevnem redu po nemških listih. Židje in liberalci berlinski hočejo na vsak način umiti Leveja in njegove puške; zato so se pa spravili na Kruppa in njegove tope. Vsekakor se je mnogo umazanega perila že spravilo tudi v tem obziru na dan. Kruppu se je dokazalo, da je imel tajne zveze z Napoleonom III. in v zadnjem času je „Voss. Zeitung“ priobčila pismo iz leta 1868, ko je tedaj že vrelo mej Francosko in Nemčijo, v katerem Krupp pošilja poročilo o poskusih, s katerimi so poskušali Rusi in Prusi njegove tope in njihovo oceno. — To je vsekakor zanimiv podatek po poglavju o ljubezni do domovine.

Slovstvo.

„Književno društvo sv. Jeronima“. Isti vzvišeni smoter, kateri v Slovencih tako uspešno neguje naša družba sv. Mohorja, ima za Hrvate književno društvo sv. Jeronima. Kakor naša Mohorjeva družba, ima i društvo sv. Jeronima lep in važen namen: da zadovoljuje jedno od velikih potreb hrvatskega naroda, da služi nižjemu, osobito kmetškemu ljudstvu in v teh slojevih širi zdravo, krščansko prosveto in narod učí krepostno živeti in umno gospodariti! Pač lep, vzvišen, blag smoter! Društvo sv. Jeronima ustanovilo se je l. 1868 po kardinalu in nadškofu zagrebškem, J. Hauliku.

Dasi je pa društvu smoter isti, kakor naši družbi sv. Mohorja, je vravnava društva vsa drugačna. Svetojeronimsko društvo namreč nima letnikov, marveč samo dosmrtno ude. Kdor plača 50 gld., je društven vtemeljitelj. Kdor plača 20 gld., je član I. reda, s 10 gld. član II. reda, s 5 gld. član III. reda. Vsak vtemeljitelj in vsak član I. reda dobiva po 4 iztise društvenih knjig; član II. reda po 2, član III. reda po 1 iztis.

Od svojega postanka (leta 1868) pa do l. 1892 izdalo je društvo 88 knjig razne poučno-zabavne vsebine v 952.600 iztisih. Dodamo še knjige, katere društvo izdá prihodnje leto, izdalo je društvo v 25 letih svojega obstanka 92 knjig v vkupe 1.034.100 iztisih.

Članov ima društvo 9831. Društvena glavica iznaša 127.203 gld. 90 kr. Da bi društvo moglo dosežati svoj visoki smoter popolnoma, trebalo bi mu vsaj petkrat toliko udov, kakor jih šteje sedaj! Proti številu slovenskih Mohorjanov je pač število društvenikov sv. Jeronima nekam — neznančno!

Rodoljubni mestni zastop zagrebški podaril je društvu lep stavben prostor, na katerem si je sezidalo lep društven dom, ki stane do 77.000 gld., in v kateri se društvo preseli še letos. — Prvi predsednik društvu je bil kanonik T. Gajdek, drugi Fr. Budički, od leta 1890 pa ga vodi kanonik dr. F. Suk.

Minolo leto dalo je društvu svojim udom štiri knjige, in sicer:

1. „Pčelarenje sa pokretnim saćem“. Napisao Kvirin Broz. (S slikami:) — Str. 122 v 8°. (85. zvezek „Pučke knjižnice“.)

2. „Jagica i Mijo“, slika iz seoskoga i obrtničkoga života. Napisao Josip Zorić, župnik prozorski. (Povest.) Str. 192 v 8°. (86. zvezek „Pučke knjižnice“.)

3. „Pobožna duša o prosvetom oltarskom sakramentu“. Talijansko napisao svećenik Iv. K. Pagani. Po 35. izdanju preveo Stjepan Korenić, vjeroučitelj. — Str. 210 v 8°. (87. zvezek „Pučke knjižnice“.)

4. „Danica“. Koledar i ljetopis društva svetojeronimskoga za prostu godinu 1893. Ciena 25 novč. — Str. 224 v 8°. (Z 22 ličnimi slikami.) (88. zvezek „Pučke knjižnice“.)

To je najiminenitnejša društvena knjiga, ki se je natisnila v 38.000 komadih; pride torej v roke tudi nedruštvenikom. Obsega poleg navadne koledarske vsebine razne poučne sestavke, pesmi, pripovedi itd. Znamenit je popis zagrebške razstave leta 1891, in članek „Naša književna društva u Zagrebu“, kateri s podobo in besedo opisuje velepomeljiva društva hrvatskega naroda: jugoslovansko akademijo znanosti i umjetnosti, „Matico hrvatsko“, društvo sv. Jeronima in hrvatski učiteljski dom. Vinorejcem je namenjen obširnejši poučni spis: „O ciepljenju ameriške loze“.

„Ljetopisu“ povzamemo, da je svetojeronimsko društvo imelo svoj letni občni zbor dne 17. marca 1892. Konec leta 1891 iznašalo je društveno imetje 127.303 gld. 90 kr., za 2623 gld. 57 kr. več, nego leta 1890. Na zagrebški razstavi dobilo je društvo častno diplomu za izložene razne knjige gospodarškega zadržaja.

Do 31. decembra 1890 bilo je vpisanih utemeljiteljev 92, članov I. reda 171, II. reda 405, III. reda 8528. — Do 31. decembra 1891 je nadalje pristodilo: vtemeljitelj 1, član I. reda 1, člani II. reda 5, člani III. reda 610, vkupe 617.

Pomozi Bog, da društvo svetojeronimsko čim bolj prospava in med bratskim nam narodom krepko razširja pravo krščansko prosveto! Kajti „bez prave prosvjete ne čemo ni kud ni kamo.“ („Danica“, str. 128.) Liga + 4.

„Grundlagen der Chemie“ von D. Mendelejev — imenuje se nemški prevod znamenitega dela „Osnovi Himiji“ slavnega ruskega učenjaka. Nemški prevod velja 24 mark. O tem delu piše dr. Julius Miesler v „Technisches Literaturblatt“ mej drugim to-le: „Jedno najslavnejših in najsijajnejših imen na polju kemičnega preiskovanja stoji na čelu temu delu, ime Mendelejeva, ki s svojim daljnim pogledom pravega preiskovalca je najprvi spoznal čudovite zakone prirode: perijodičnost kemičnih prvin — odkritje, s katerim bode ime njegovo združeno na vse večne čase. Odveč bi bilo, ko bi hoteli še govoriti o izredni vrednosti tega odličnega strokov-“

nega dela, vsaj imamo opraviti z delom, katerega gra po vsej pravici pridevek, da je klasično. Doka-
zuje pa to delo, kako eminentno vednostno da je
nadarjen Mendelejev in kako bister priskovalec, kar
le redkokdaj najdemo. Mendelejeve „Grundlagen
der Chemie“ se morejo vredno postavljati na stran
naših klasičnih del, kakor je Guélin. To priznanje
nemškega lista je pač najboljšo spridevalo za izvrst-
nost tega ruskega dela.

„Matica Slovenska“. Društvenih knjig za leto
1892, katere so bile v preteklih dneh razposlane na
vse one člane, ki so udnino za leto 1892 poravnali,
ja ostalo še več izvodov. Čujemo, da močno uga-
jajo in da se nedruštveniki zanje tudi zanimajo.
Njim bodi povedano, da jih še vedno lahko dobe
proti navadni udnini 2 gl. Ker sta teh knjig dve
(Povest: „Z ognjem in mečem“ in pa „Goriška“) v
tesni zvezi z onimi, ki jih izdā „Matica“ letos,
bo gotovo s tem naznanilom ustrezno tudi onim,
kateri želē leto pristopiti „Matici“, da si omislijo
zaradi tega tudi knjige 1892. leta.

Cerkveni letopis.

Odbor za proslavo škofovskega jubileja
sv. Očeta se je ustanovil v Zadru in Spljetu. Pri
obojem je tudi mestni župan in mnogo posvetnega
razumnštva. Za sedaj je spletski odbor mej drugim
sklenil, da se sestavi uprav dne 19. februarija t. l.
svečano odbor za zgrajenje nove stolne
cerkve v Spljetu. Ukrenilo se je tudi vse po-
trebno, da se čim več nabere milodarov za sv. Očeta.
— Dalmatinci so tudi radikalni in duhovstvo mej
njimi še bolj; pa so katoliški; ljubezen do svete
cerkve in njenega poglavarja tam družijo; pri nas pa
proticerkveni in papežu sovražni duh — razdvaja.
Evo, v tem je resna uganka našega razkola.

Misijone v dijakovski škofiji so imeli zopet
prošle leto št. dalmatinski dominikanci. Jugoslovanski
mecen je že nekaj let sem, prvi mej hrvatskimi
škofi, klical v svojo škofijo dominikance, da bi mu
duševno prerodili vernike njemu v skrb izročene. V
npravnem obziru so bili ljudje vsled stike z mohamed-
anci in nepoučenimi pravoslavci jako na
slabem glasu; zato je pa tudi hiralo njihovo blago-
stanje. Madjar in Švab sta se jela šopiriti po bujni
Slavoniji. Treba je bilo dušnega prerodenja, treba
je bilo obnovljenja katoliškega življenja mej njimi.
Zato jim je preskrbel prevz. škof Strossmayer —
misijone, ki so v resnici obrodili že sedaj neizmerno
lepega sadu. Pri nas pa spoštovatelji Strossmayerjevi
grdijo — misijone. Mi spoštujemo in cenimo celega
Strossmayerja „diko našo“, ko ga bodo jeli ceniti
celega tudi naši liberalci, pa smo — jedini!

General jezuitov v Inomostu. Novoizvoljeni ge-
neral jezuitov P. Martin se je na potu v Italijo
mudil tudi v jezuitskem kolegiju v Inomostu dne
5. t. m. Ker je v zgodovini reda vzlasti v avstrijski
provinciji jako redko, da bi jo bil general reda po-
častil s svojo navzočnostjo v kakem samostanu, zato
so se na povabilo kolegija v Inomostu zbrali takrat
rektorji in superijorji vseh avstrijskih pokrajin, v
kolikor jih niso zadržali posli ali slabo vreme. Novi
general pokazal se je ob tej priliki svojim sobratom
najboljšega in preskrbnega očeta. Tudi slušatelje
bogoslavskega oddelka na vseučilišču je osrečil z
iskrenim, nauduševalnim nagovorom. — V Inomostu
je bil ob tej priliki navzoč tudi ljubljanski superijor
jezuitov, veleč. P. Liebmberger, ki se je dne 9.
t. m. vrnil v Ljubljano.

Udanostne izjave.

Udanostna izjava občinskega odbora gorenje
logaškega:

„Vsled sklepov prvega slov. katol. shoda v
Ljubljani je bila Vaša prevzvišenost neosnovano
napadena, osebno in na škofijski časti močno ža-
ljena. Milostljivi višji pastir! Premnoge udanostne
izjave so Vas že gotovo prepričale, da je število
onih, ki trobijo v liberalni rog, majhno, in da ve-
lika večina kranjskih prebivalcev Vam zvesta, udana
čeda ostane.

Neosnovani napadi na Vašo prevzvišeno osebo
so bili le bojni klic, vsled katerega se zbiramo, ne
pod zastavo lažliberalstva, pač pa pod zastavo svo-
jega skrbnega in ljubljenejšega višjega pastirja: Ja-
koba Missie, ki je ob enem zastava Jezusa
Kristusa.

Tudi preponižno podpisani občinski odbor v
Gorenjem Logatecu odobrava vse sklepe prvega slov.
katol. shoda ter odločno obsoja postopanje sovražne

stranke, ki ni ne njej, ne katoliški kranjski, vselej
verni deželi v čast!

Občinski odbor v Gor. Logatecu,
dné 16. decembra 1892.

Karol Puppis, župan; Ivan Kobar, Mih. Gostiša,
svetovalec; Fr. Gostiša, Jul. Lenassi, Fr. Jatenig,
Ant. Nagode, Fr. Semrov, Jeglič, L. Bergant, F.
Kerne, odborniki.

Udanostna izjava županije Velika Loka:
„Udanostne izjave, katere Vaši prevzvišenosti
od vseh strani naše domovine dohajajo, v resnici
tirja sedanji čas. Tudi mi podpisani možje hočemo
očitno pokazati, da je veliko-loška županija v uda-
nosti do svojega višjega pastirja v resnici velika.

Zatrjujemo Vam, prevzvišeni, da se ne stri-
njamo niti z načeli sedanjega liberalnega časa, niti
z načeli Vaših nasprotnikov, temveč obžalujemo
vsakatero napade na Vas, ki so se godili po časo-
pisih povodom prvega slov. katol. shoda. Izjavljamo
Vam pa tem potom glasno, da hočemo vselej to
storiti, kar nas uči sv. cerkev in kar želite Vi, pre-
milostni višji pastir.

Županija Velika Loka, dné 7. decem-
bra 1892.

Franc Klemenčič, župan; Ant. Zajc, Ant. Kravzen,
Fran Zupančič, občinski svetniki; Jos. Piškur, Ign.
Strmec, Ant. Urbančič, Fran Mežun, Ign. Urbančič,
Jan. Duler, odborniki.

Udanostna izjava občine Lesce na Gorenj-
skem:

„Pri tolikih in tako presrčnih izjavah, ki Vam
dohajajo od raznih občinskih zastopov naše dežele,
ne sme in neče zaostati ponižno podpisani odbor v
Lescah, ki se je od nekdanj ponašal z lepo vernostjo
in znano udanostjo sv. katoliški cerkvi.

Zato se prav radi in s prepričanjem pridružo-
jemo že omenjenim izjavam drugih občin in Vas,
prevzvišeni, pri tej priliki zagotavljamo svoje otročje
udanosti in popolnega soglasja z Vami in načeli
prvega slov. katol. shoda, ter Vas prosimo, da mi-
lostno sprejmete našo izjavo kakor vsaj malo zado-
stilo za mnoga žaljenja in sumniččenja, katera ste
samo zaradi svoje zares apostolske gorečnosti morali
pretrpeti od nekaterih zaslepljenih ali pa zapeljanih
sinov naše domovine.

Občina Lesce, dné 12. decembra 1892
Anton Meršolj, župan; Jos. Mulč, svetovalec.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. januarija.

(Presvetli cesar) podaril je 3000 gl. za po-
gorelce v Dolenji vasi novomeškega okraja.

(Iz Rima) se nam piše 8. januarija: Kakor
listi poročajo, pride v kratkem v italijanski zbornici
na vrsto tudi načrt zakona, po katerem bodo občine
prisiljene redno izplačevati ljudskim učiteljem dolo-
čene plače. Po Italiji je namreč mnogo občin, ki
sicer nastavijo učitelje po šolskem zakonu in tudi
vstavijo v proračun učiteljske plače, toda dogaja se
mnogokrat, da leto in dan za učitelje ni denarja v
občinskih blagajnicah. Vlada sicer opominja in drega,
a večkrat brez uspeha. Navadno pa se v tacihi slu-
čajih ustavljajo občine vsled tega, ker se branijo
učitelja, katerega jim vsiljuje državna šolska oblast.
Tako je nedavno neka občina na Piemonteškem po-
trebovala jednega učitelja in jednega duhovnega
pomočnika. Ker občinska sredstva niso zadoščala za
oba, je sklenil občinski svet, da plača le duhovnega
pomočnika, ki pa bode moral ob jednem poučevati
otroke v predmetih ljudske šole. Duhovnik pride,
toda šolska oblast ga ne potrdi za učitelja. Ker se
občinski svet le upira, naznani mu dotično višje
šolsko oblastvo, da je imenovalo učiteljico, kateri
mora občinski svet izročiti šole ter izplačevati do-
loženo plačo. Tega ukaza so bili možje še manj ve-
seli, a do čela razjarjeni, ko se jim učiteljica pred-
stavi kot — židinja. Tudi ta slučaj osvetljuje itali-
janske razmere. — Od vnanjih škofov, ki bodo v
prihodnjem konzistoriju imenovani kardinali, pridejo
v Rim, kakor se govori: irski primas mons. Logue
dne 10. t. m. ter se nastani v irskem kolegiju;
mons. Vaughan, nadškof v Vestminstru, pride dne
13. t. m. ter bode stanoval v angleškem kolegiju;
mons. Krementz, nadškof v Koloniji in mons. Kopp,
knezoškof v Vratislavi, prideta dne 11. oziroma 12.
ter bode sta stanovala v Animi. Praški knezonadškof
in kardinal grof Schönborn pride v Rim dne 5.
februarija.

(Dvorni svetovalec dr. Stefan †.) V soboto
dne 7. t. m. je umrl na Dunaju naš rojak dr. Jos.

Stefan, podpredsednik cesarske akademije znanosti,
star 58 let. Pokojnik, rodom koroški Slovenec iz
St. Petra pri Celovcu, je bil v svoji mladosti so-
trudnik Janežičevega „Glasnika“. Komaj 24 let
star je postal privatni docent na dunajskem vseučil-
lišču. Leta 1866 je bil imenovan rednim vseučilišč-
nim profesorjem za matematiko in fiziko. L. 1876
je bil rektor dunajskega vseučilišča. — Število znan-
stvenih del pokojnikovih je zelo veliko, tako da si
je pridobil prav odlično mesto med natoroznanci.
N. v m. p.

(Iz Rima): Avstrija se pogaja z Italijo, da bi
bi se telefonično združila mesta: Trst, Gorica, Videm
in Benetke. Italija je za to podjetje.

(Občinska volitev v Trbovljah.) Kar sedaj ži-
veči možje pomnijo, bila je v Trbovljah vedno nem-
ška stranka na krmilu, ter je zapovedovala, kakor
se jej je ljubilo. Posebno pa so občutili Slovenci
nemški jarem v poslednjih 15 letih, ko je županoval
v Trbovljah g. Janez Logar, mož slovenskega poko-
lenja, pa nemškega mišljenja, ki je nasprotni stranki
na ljubo zatajil svojo narodnost, ter z našimi kmeti,
ki so imeli pri njem kaj opraviti, ravnal včasih pre-
cej surovo. Mislil je mož, da je vsemogočen in se
je rad pobahal, da bo sedel na županovem stolu,
dokler bode sam hotel. A v poslednjem času se je
začel njegov županski stol nepričakovano majati
pred kratkim — se je podr. Kako se je to zgodilo,
naj vam v naslednjem razložim. Naši kmetje so do
letos od volitev navadno izostajali, ker so mislili,
da je ves njihov napor zaman in da izvestno pro-
padejo, zakaj le to velja, kar reče ravnatelj tukaj-
šnjega premogarskega društva. A ko smo ustanovili
tukaj podružnico sv. Cirila in Metoda, ter pri občinih
zborih te podružnice začeli dramiti Trbovljani iz
narodnega spanja, ko so zavedni tukajšnji narodnjaki
jim začeli razlagati, za kaj se gre pri občinskih vo-
litvah, ter jih opominjali, da se jih polnoštevilno
udeležijo, so res prišli 13. dec. l. 1892 na volišče
ter volili z malimi izjemami narodno. Da so neka-
teri od volitve izostali ali pa celo z našimi naspro-
tniki potegnili, imamo si razlagati s tem, ker je
premogarsko društvo jako hudo na nje pritiskalo.
Ako ne greš volit, si ob službo, ob nagrado itd.
rekalo se jim je, in res so nekateri šli na limnice
in volili proti lastnemu prepričanju. Dasiravno je bil
pritisk od nemške liberalne stranke tako hud, po-
srečilo se je vendar narodno konservativnej stranki,
da je bilo izmed 18 odbornikov izvoljenih 10 na-
rodnih. Ziaj se nam ni bilo treba bati, da bi ne
dobili tudi narodnega župana. In res 5. t. m. bil
je županom izvoljen obče spoštovan in vrl narodnjak
g. Ferdinand Roš, veleposestnik. Nasprotna
stranke odborniki glasovali so razven enega vsi tudi
za g. Roš-a, katerega nam Bog ohrani še mnoga
leta. Narodni volilec.

(Zaprli so v Gorici) Katarino Kumar, doma iz
Banjšice sv. Duha, in Jakoba Fanihs radi beračenja
in radi sleparije vtaknili so tudi pod ključ Ernesta
Rusjana pa Alojzija Pelicona. Prav tako! Še je
pravica na svetu.

(Arhiv goriškega tribunala) bil je v nevarnosti
požara 8. januarija okoli popoldne. Ogenj se ome-
jili. Škode je okroglih 50 gl.

(Liberalci so si povsod jednaki.) Iz Prage se nam
poroča: Brnski „Hlas“ je pozval češke katolike in vlasti
duhovščino naj prirede romanje v Rim ob letošnjem
jubileju ter da naj zbirajo darove za sv. Očeta. To
pa ni všeč radikalnim „Národnim Listom“. Niso se
sramovali pisati na „Hlasov“ poziv: „Menimo, da
nam primanjkuje denarja za bližje, in ljudstvu ko-
ristnejše namene, in da se enaka potrata nikakor
ne vjema z razumno narodno ekonomijo. Pozabili
so najbrže v vredništvu „N. L.“, da so l. 1889
brez potrebe pozivljali občinstvo k zbirkam za Husov
spomenik, da so mu po besedah „Našinevih“ „pu-
ščali kri“. Onih 40.000 gl., ki so takrat nabrali,
bi se bilo bolje prileglo osrednji šolski matici, na
katero se je bilo v tem časi skoraj pozabilo. Ali je
bila to tudi „razumna narodna ekonomija?“ No,
kadar se gre za demonstracijo zoper cerkev, je vse
prav, kakor se pa gre za njeno korist, je vse —
ne samo na Češkem, ampak povsod — potrata.

(„Baračnica“ za češko šolsko matico.) Iz Prage
se nam piše: V veliko korist dandanes toliko nam
potrebne „Ústřední Matice školské“, se ustanovljajo
društva „Baráčekův“ (kočarjev). Društvo, ali
kakor se sami imenujejo „obec“ (občina) obstoji iz
10, 15, 30 stalnih obiskovalcev ene in tiste kréme.
Vsako leto se vršijo volitve župana, podžupana, sve-
tovalcev, kateri se ravnajo po društvenih pravilih

in poberajo med udi vsaki teden prispevke — krajezar ali dva — kazni, darove ob godovih, „občinske prikladke“ in čiste dohodke iz veselje. Nabrana svota se razdeli konec leta v dva dela: eden del pripada osrednji šolski matici, za drugega se pa napravi revnim otrokom božično drevesce. Prvo društvo „Baráčnikov“ je na Hradčiču, in v desetih letih svojega obstanka se more izkazati s 7 diplomami od osrednje šolske maticice po 100 gold. in z mnogimi lepimi spomini na božična drevesca v znesku kakih 1200 glđ. Eneake „občine“ obstoje že v Rubenci, na Starem mestu v Pragi, v Břevnovu, Veleslavinu, na Kladnu in mnogo drugih se snuje. Ker ima društvo toliko plemenit namen, želeli je, da bi se „kočari“ razširili, kar se more zgoditi tem lažje, ker niso članski prispevki veliki.

(Nervozno stoletje) se imenuje sedanjí čas po pravici. In kaj je temu uzrok? To, da prepogosto živimo stvari, ki dražijo živce, posebno kavo. Koliko slabotnih, na želodec bolehalo oseb, koliko blelih bolehnih žensk in otrok je zaradi rabe kave. In vendar ljudje ne morejo biti brez črne razjedalke zdravja in je dan za dnevom več porabijo. Zakaj? Ker sedanjí čas zahteva napenjajočo duševno in podjetno delavnost, torej neprestano napenjanje moči. Ali če kdo pride in reče: „Saj se ti ni treba odreči vživanju kave, temveč z dodatkom Kathreinerjeve Kneippa kave jej lahko odvzameš škodljive lastnosti in dobiš še okusnejšo, zdravje pospešujočo in ceno pijačo. Mari bi potem vsaka vestna in varčna mati ne segla po tem sredstvu? Deloma se to že sedaj zgodi, ali skrbeti je, da bo Kathreinerjeva Kneippa sladna kava postala neobhodna potreba za vsako družino.

(Vrbsko jezero) je, kakor se nam poroča, med Porečami in Otokom že zamrznilo, da ljudje že peš hodijo čez jezero.

(Židovska predrznost.) Z Reke se nam javlja: Naši „človekoljubni“ (!) židje so se v budimpeštanskem listu: „Pesti Hirlep“ hudovali nad našimi oo. kapucini, da so sveti večer skozi celo noč silno zvonili, hodili v zvonik t. t. d. in s tem nadlegovali okolu bivajoče Abrahamove potomce in jim kalili nočni počitek. 5. t. m. je poslal guverner k č. oo. kapucinom g. K., profesorja na tukajšnji madjarski gimnaziji, naj vse pregleda in mu pove koliko je na tem resnice. Zdaj je pa guverner do dobrega prepričan, kako ljubijo krivonosci resnico. Vsa stvar je bila popolno neresnična. Č. oo. kapucini imajo samo jeden zvonec v lini in še ta je celo sveto noč počival, ker ni bilo polnočnice. Kje more biti sedaj tukaj govor o zvonovih in zvoniku in neprestanem zvonjenju? Sedaj so se dobro naši Judje blamirali; pa to jih ne peče posebno, zakaj svoj namen so le dosegli; naše zaslužne kapucine so ostudno obrekli. Ta dogodek nima sicer posebne vrednosti, vendar nam pa kaže veliko predrznost židovsko. Danes ali jutri znajo na ta način odpraviti slovesno zvonjenje in službo božjo na sveti večer v onih mestih, kjer se še obhaja. Gotovo bi tudi naš guverner to za naprej prepovedal oo. kapucinom židom na ljubo, ko bi bili letošnjo sveto noč res kaj zvonili. Da to dosežejo, je umljivo, saj njih denar še marsikaj drugega doseže. Ta rod ima res srečo pri vsej svoji goljufiji. Pri panamski aferi, pri rimski aferi, pri nemški aferi in bržkone tudi pri madj. verskem zakladu so židje največ spravili v žep, in česa se imajo bati? Prav ničesar, ker jih visoke glave varujejo za dobro plačo. Ahlwardt je pa goljufal državo in je nedolžen in jo bode varal, ne da bi mu se kaj zgodilo. In ta goljufni židovski narod naj bi s kristijani sklepal zakonsko zvezo?! Vsak kristijan, ki na to deluje, koplje kršč. narodom časni in večni pogin in je slabši od žida. Kakšne dobrote so skazali židje kristijanom? Nijednih! Kaj so storili židje za omiko in blagostanje kršč. roda? Čisto nič! Nasprotno so ravno židje skozi vsa stoletja najgrše odirali kršč. narode: najbolj jih pa sedaj molzejo, ko so jim liberalne glave dale vso prostost. Kdor tedaj pri vsem tem dela za zak. zvezo mej kristijani in temi smrtonosnimi pijavkami, je ali podkupljen ali pa brezverec. v obeh slučajih pa največi sovražnik svojega naroda. Prva skrb vseh dobromislečih in postavodajnih oseb bi morala biti ta, da bi uvedli zopet modre, po liberalizmu odpravljene naredbe, vsled katerih bi si morali židje pridobivati denar samo v megal pravilnosti. Ako se jim pa mesto tega še dovolí zak. zveza s kristijani, potem bodo kršč. narodi v dušnem in telesnem oziru pravi robovi. Ze zdaj so židje skrajno predrzni v goljufiji, odiranju in podkupovanju, kakšni bi bili pa še le

potem! Proč tedaj z mislijo na taki zakon! Pokoravajmo se Rač Bogu, svojemu Stvarniku, kakor pa židu — krivičniku in nečloveškemu oderuhu.

Društva.

(Društvo „Edinost“ v Središču). V odbor bralnega društva „Edinost“ v Središču bili so pri običnem zboru voljeni ti-le gospodje: Jos. Sinko, gostilničar — načelnik; Anton Kosi, učitelj — tajnik; Maks Robič, trgovec — denarničar; Dr. Jos. Spešič, zdravnik; Mart. Čulek, poštar; Pavl Unger, nadučitelj; Iv. Kolarič — odborniki.

(Občni zbor pevskega društva „Ljubljane“) vršil se je dne 6. t. m. pri „Virantu“ in bil izredno dobro obiskan. Načelnikov namestnik, kot zastopnik društva — bivši predsednik je namreč svoj mandat že meseca decembra odložil — proglasi sklepčnost, poroča o pravilnem sklicanju občnega zbora ter otvori zborovanje s tem, da splošno poroča o društvenem in odborovem delovanju, ko je še poprej pozdravil udeležence, zahvalivši se jim kar najiskrenejše na tako častnem in mnogoštevilnem odzivu dotičnega vabila. Pri spominu jednega odmrlega podpornika vstali so vsi navzoči v znak sožalja. Rešuje prijetno dolžnost kaže predsednik na lepo število podpornih članov in dobrotnikov, katerim izreka, kakor tudi vredništvom slovenskih časnikov, ki so vsigdar drage volje in brezplačno v svojih listih objavljali vsako to društvo zadevajoče poročilo, oziroma prošnjo ali naznanilo, najtoplejšo zahvalo. Za tem predava tajnik svoje obširno poročilo, kazoč med drugim na blagodejen vpliv petja na pevca in poslušalca, dalje pa na vsestransko podporo, katero vživa društvo pri slovenskem občinstvu. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo — zadnje odlikuje se z redko natančnostjo — sprejela sta se z navdušenjem; blagajniku izrekla se je zaslužena zahvala. Po računskem zaključku imelo je društvo 1351 glđ. 25 kr. dohodkov, stroškov pa 1325 glđ. 50 kr., tedaj 25 glđ. 75 kr. preostanka. — V novi odbor izvoljeni so bili, in sicer gledé na odklonitev izvoljencev gg. Preglja in Tavčarja, sledeči gospodje: Fran Trdina, knjigovodja (predsednikom); Anton Gutnik, mag. uradnik (podpredsednikom); Zmagoslav Bajec, Fran Breskvar, Iv. Boltavzer, Josip Glinšek, Fran Šega, Josip Vidmar in Jakob Zalaznik, odborniki; preglednika računov pa gg. Josip Kramar, kavarnar, in Josip Petrič, trgovski poslovodja. Ko je končno obveljal sklep, prirediti v tekočem letu društveni izlet in se je novi odbor pooblastil, naj za društvo omisli lasten glasovir, se je zaključilo zborovanje.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Slov. Bistrici) se je v nedeljo 8. januarija ustanovila pri prav obilni udeležbi. Vpisalo se je koj ta dan 112 društvenikov, med njimi jeden pokrovitelj, č. g. dekan A. Hajšek, osem ustanovnikov, gg. dr. Lemež, J. Tajek, mestni kaplan, M. Lendovšek, župnik v Makolah, makolska posojilnica J. Jerman, župan, in J. Kanski, kaplan v Makolah, P. Novak, gostilničar in Kamšek v Slov. Bistrici. Kot zastopnik glavne družbe je gospod dr. Vošnjak razložil potrebe in namen družbe in navel, koliko je že tudi za štajerske Slovence storila družba proti nameram nemškega šulferajna. Omenjal je, da bode družba tudi v Mariboru otvorila šolski vrtec za slovenske otroke, in sicer s pomočjo č. šolskih sester. — V načelnitvo so bili izvoljeni: dr. Lemež, načelnik — ker je g. dekan Hajšek zaradi mnogih drugih opravil odklonil to čast — g. župnik A. Lenart iz Poličan, namestnik; P. Novak, blagajnik; Fr. Sernec, posestnik in lesni trgovec v Gorenji Bistrici, njegov namestnik; J. Tajek, tajnik, in J. Pintar, njegov namestnik. Vsi so sprejeli te častne službe in obečali, da bodo po svojih močeh se trudili za prosep družbe. S posebno krepkimi besedami je poudarjal gosp. župnik Lenart, da stoji družba na katoliško-narodni podlagi ter vzgoja v svojih zavodih dobre katoličane in zavedne Slovence. Ponosni so lahko Slovenci na svoj jezik, ker ga je celó rimska stolica pripoznala za cerkvenega, v katerem se sme darovati sveta maša. Tako predpravico imata le še latinski in grški jezik. Po volitvi je nastopila gospđ. Roza Vošnjakova in z dobrim naglasom deklamovala Gregorčičevo: „Naš narodni dom“. Po oficijelnem delu je sledila prosta zabava, pri kateri je krasne četverošpeve pel celjski kvartet (Jerman, Jošt, Kapus, Stuhec) in so se vrstili govori in napitnice.

(Občni zbor gasilnega društva nad Ljubljano.) Iz Sentvida nad Ljubljano: Letni občni zbor koristnega društva vršil se je 6. januarija 1893, ter bil dobro obiskan. Izmed delalnih udov, katerih je nad 60, umrla sta dva v preteklem letu, ter sta bila lepo spremljana po požarni brambi k večnemu počitku. Požarov se je društvo udeležilo 15 med temi nekaterih tudi zunaj občine. Premoženja ima v gasilnem orodju 3223 glđ. 39 kr. Darov prejelo je društvo od zadnjega občnega zbora 409 glđ., katera svota se je vsa porabila za gasilno orodje. — Na novo so enoglasno izvoljeni: g. Ant. Belšec načelnikom; Fr. Strukelj, Stefan Pečnik, Fr. Bernik, Sm. Jovan, Jak. Brohhi, Vid Merhar, Jože Arhar, odborniki. — 5. februarija priredi društvo tombolo z igro.

(Slovenskega pevskega društva prirediti v soboto 21. januarija t. l. v Rouseherjevi dvorani (Dunaj, Schellinggasse 4) plesni venček, katerega pokroviteljstvo je blagovoli prevzeli znameniti slovanoljub g. grof Jan Harrach. Vabilo za te venček je jako umetno izdelal mladi slovanski umetnik g. Jos. Germ, katerega Slovincem v domovini prav toplo priporočamo za slikar-ka dela. Njegov naslov je: „Akademie der bildenden Künste, Wien I. Schillerplatz“.

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto 14. t. m. v restavraciji g. L. Mitzka, I. Schottengasse 7, tretji svoj večer v tej sezoni z berilom znane slovenske pisateljice gospe Pavline Pajkove: „Aforizmi o prijateljstvu“. Začetek to čuo ob 8. uri zvečer. Slovenci na Dunaju se vabijo k mnogobrojni udeležbi.

Telegrami.

Dunaj, 11. januarija. Cesar je šel na lov na jelene v Mürsteg in se povrne v petek.

Sigmaringen, 10. januarija. Danes ob dveh popoldne je bila civilna, ob štirih pa cerkvena poroka prestolonaslednika rumunskega s princesinjo Mary Edinburško.

Pariz, 10. januarija. Zbornici sta se zopet sešli. Senat je volil predsednikom Leroyera, zbornica pa Kazimira Periera, ko je pred drugo volitvijo Floquet umaknil svojo kandidaturo. Novo ministerstvo je že sestavljeno. Ribot je prevzel predsedstvo in notranje stvari, Develle vnanje stvari, Loizillon vojsko, Viger poljedelstvo. Drugi ministri ostanejo.

Pariz, 11. januarija. Sestava novega ministerstva se je zavlekla, ker Burdeau neče ostati v ministerstvu. Tudi Tirard nekda nikakor neče vsprejeti nobenega portfelja. Po poročilih iz pravosodnega ministersiva je preiskovalni sodnik pripravljen, ustaviti preiskavo proti poslancem in senatorjem, katerih izročitev se je zahtevala. Časopis „Journal“ je objavil pogovor z Artonom, da je pravo za pravo dobil ček za jeden milijon, o katerem se je govorilo, da se je izročil nekemu ruskemu listu, veleposlanik Franciji prijateljske vlasti, katerega finančne zadrege so ob svojem času bile jako znane v Berlinu.

London, 10. januarija. Po poročilih iz Buenos-Ayres vzeli so vstahi po štirinajst-dnevem obleganju mesto Caseres.

Buenos-Ayres, 10. januarija. Ministerski svet je sklenil bojujoči stranki v Co-rientesu prisiliti, da mirujete.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg
(e. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich) priporoča **naravnost zasebnikom, črno, belo in barvasto** svileno blago od 45 kr. do glđ. 11-65 meter, — gladko, progasto, karirano, vzorčasto, damasti itd. (kakih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, desinov itd.) vozine in carine prosto. Vzorec obratno. — Pisma veljajo 10 kr. in poštna karta 5 kr. v Švice. 12 (119-1)

Umrli so:

8. januarija. Teodor Indof, ključarjev sin, 2 leti, Krakevske ulice 27, božjast. — Jožef Černe, posestnikov sin, 5 mesecev, sv. Petra cesta 87, bronchitis. — Marija Avšič, mestna uboga, 64 let, Karlovska cesta 7, kronični protin. — Lucija Marenčič, mestna uboga, 79 let, Karlovska cesta 7, plućnica. — Marjeta Tonija, gostija, 80 let, Franciškanske ulice 6, marasmus senilis.

V bolnišnici:

6. januarija. Valentin Marinelli, delavec, 47 let, carcinoma ventriculi. — Jernej Blaž, delavec, 48 let, nephritis et cytitis.

7. januarija. Marija Boc, gostija, 56 let, hemiplegia. —

8. januarija. Uršula Stalcer, gostija, 77 let, srčna hiba. — Anton Brešar, hlapec, 60 let, emphysem.

V resnišensko poročilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur
7. u. jut.	728.9	-10.8	sl. svzh.	oblačno	
10. 3. u. pop.	725.7	-2.2	sl. sever	"	5.00
9. u. zveč.	727.0	-1.0	"	"	sneg

Srednja temperatura -4.7°, za 2.1° pod normalom

Ludovik Texter

ni več v naši službi in nima nikakoršne pravice za nas poslovati.

34-1

C. kr. priv. zavar. društvo
„Avstrijski Phönix“
na Dunaju.
Glavni zastop v Ljubljani.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

38 52-1

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odredimo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravjšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Pona-redeb se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobliva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Javno priznanje.

S tem izjavljam, da mi je zavarovalna družba za življenje „The Gresham“ v Londonu po smrti mojega moža znatno zavarovalno svoto vžele trimesečnemu plačilnemu roku takoj izplačala po svojem zastopniku gosp. Gyidu Zesekku v Ljubljani, ko sem le prinesla smrtne dokumente.

Zunatram za svojo dolžnost zavod „THE GRESHAM“ najiskrenejše priporočati.

V Celju, dne 6. januarija 1893.

31 1

Suzana Negri.

J. BENDIK v št. Valentinu pri Steyru

jedini izdelovalec novo izumljene c. k. privilegovane

svetle tinkture za usnje

s katero se naredi svetlo (zlika brez krtače) usnje na konjskih komatih, vozovih, usnje za čevlje in galanterijsko usnje, priporoča ta svoj izdelek, kateri se rabi ne le pri c. in kr. vojaštvu in velikih transportnih podjetjih na Dunaju, temveč tudi v hlevih cesarskih visokostij že več let.

Nadalje priporoča ravno isti za nepremočljive čevlje svojo slavnoznano 377 20-11

nepremočno mast za usnje,

ki daje usnju posebno mehko in se rabi celó pri najvišjem dvoru.

Cene: Svetla tinktura za usnje kilo 1 gld. 20 kr., 1 steklenica čev. 1 — 80 kr., št. 2 — 40 kr., št. 3 — 20 kr.

Nepremočna mast za usnje kilo 80 kr., 1/2 kilo 40 kr., 1/4 kilo 20 kr., 1/8 kilo 10 kr.

Prodajalci na drobno in vojaki dobé rabat.

Da se izogneš prevaram glej na ime „J. Bendik v št. Valentinu“, ki je na vsakem kosu.

V Ljubljani je prodajeta Schussnig & Weber, v Celju Tanner in Stieger, v Mariboru Holasek in Martinz.

Miss Liela Rodier iz Londona

poučuje svoj materini jezik

v svojem stanovanju

v Frančiškanskih ulicah št. 16, I. nadstr.

Na željo poučuje angleščino tudi doma.

Pojasnila daje iz prijaznosti g. dr. Alf.

Mosché.

25 3-2

Josip Šubic,

kipar,

v Gorenji Vasi pri Škofji Loki,

priporoča se najuljudneje prečast. duhovščini in slav. občinstvu za

izdelovanje kipov

iz lesa, kamna, mavca in marmorcementa. Dobro, solidno in ceno. 570 10-7

Za osnovo glavnice posebno pripravna zastavna pisma avstrijske osrednje zemlj. kreditne banke

pripoznana postavno kot sirotinskovarna in jamčevine zmožna. Ista so zavarovana po pravilih s hipotekarnimi terjatvami in vrhu tega je porok za nje akcijska glav-nica štirih milijonov goldinarjev.

Obresti teh zastavnih pisem so brez davkov. Obresti teh zastavnih pisem so brez davkov. Obresti teh zastavnih pisem so brez davkov.

Ta zastavna pisma prodajamo brez upravnine po uradnem borznem kurzu. 41 (1) Wechselstuben-Actien-Gesellschaft WIEN, MERCUR, WIEN Mariahilfstr. 74 B. Wollzeile 10.

Prodaja drevesnih sadik.

V gozdnem vrtu v Gradišču pri Ljubljani se bode pribodnje pomlad oddalo okoli

tri milijone in pol naravnost za násad primernih dveletnih črnih in belih borov in triletnih smerečic

po dva goldinarja, dalje triletnih gladkih borov po tri in pol goldinarja in deset triletnih presajenih orehov po deset goldinarjev in šestdeset krajcarjev za tisoč drevesc, pri čemur so vsi t troski za izkopavanje, zavijanje drevesc v mah ali slamo, eventualno tudi v zaboje in za preveljanje drevesc do kolodvorov, oziroma do poštnega urada v Ljubljani.

Zglasitve za ta drevesca za katera je takoj položiti dotični denarni znesek, se vsprejema pri c. kr. deželnem gozdnem nadzorstvu za Kranjsko v Ljubljani in pri c. kr. okrajnih gozdnih nadzorstvih zaduje do 31. prosenca 1893.

30 2-1

Od c. kr. deželno-gozdarskega nadzornitva za Kranjsko.

Kiparski in pozlatarski obrt.

Priporočilo.

588 6-6

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnitvom in sl. občinstvu priporočam se uljudno v vsakovrstno izvrševanje

kipov od lesa in marmorja, lesenih altarjev, prižnic, okvirov za križevi pot in razne slike itd.,

d lje pozlačenje in prenavljanje starih altarjev in sploh v vsa v to obrt vstevajoča se dela. — Opirajoč se na večletno poslovaje in lastno izkušjo obljubim točno, trajno, dobro delo, vestno postrežbo in nizko ceno. Velepoštovanjem

Andrej Rovšek, kipar in pozlatar v Moravčah.

Svoji k svojim!

Priznано najboljše

in najcenejše

čebelno-voščene sveče

priporoča

Oroslav Dolenc

v Ljubljani.

(2 10-4)

Svoji k svojim!

Dunajska borza.

Dne 11. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld.	30	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97	gld.	90	kr.
Zlata renta 4%, davka prosta	116	gld.	65	kr.
Papirna renta 5%, davka prosta	100	gld.	75	kr.
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	997	gld.	—	kr.
Kreditne akcije, 160 gld.	318	gld.	25	kr.
London, 10 funtov strl.	120	gld.	50	kr.
Napoleonodor (20 fr.)	9	gld.	58	kr.
Cesarski cekini	3	gld.	69	kr.
Nemških mark 100	50	gld.	15	kr.

Dne 10. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	114	gld.	30	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	gld.	70	kr.
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	—	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	162	gld.	—	kr.
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	183	gld.	50	kr.
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97	gld.	—	kr.
Zastavna pisma	100	gld.	60	kr.
Kreditne srečke, 100 gld.	190	gld.	—	kr.
St. Genois srečke, 40 gld.	67	gld.	50	kr.

Ljubljanske srečke, 20 gld.	25	gld.	25	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18	gld.	25	kr.
Rudolfove srečke, 10 gld.	25	gld.	—	kr.
Salmove srečke, 40 gld.	66	gld.	50	kr.
Windischgrazove srečke, 20 gld.	65	gld.	—	kr.
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	gld.	75	kr.
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2825	gld.	—	kr.
Akcije južne železnice, 200 gld. sr	91	gld.	50	kr.
Papirni rubelj	1	gld.	20	kr.
Laških lir 100	—	gld.	—	kr.

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, od o-šilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego kolikor mož visokega obrestovanja pri najpopolnejši varnosti naloženih glavnice.